

Narodna lista: --
 Čelo leta . . . K 12--
 Pol leta . . . 6--
 Člani leta . . . 3--
 Mesečno . . . 1:20
 Nazaj Avstrije: ----
 Čelo leta . . . 15--
 Posamezne številke
 -- 16 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 18 v.
 od 6 redne petivrste
 večkratnih oznanilih
 --- popust.
 „Straža“ izhaja v
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vrčejo.

Uredništvo in upravljanje: Maribor
 Roška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

Spielfeld zasedle jugoslovanske čete.

Ob sklepu uredništva nam poročajo, da so jugoslovanske čete danes zjutraj zasedle Spielfeld.

Zeleno-bela garda razorožena.

Maribor, dne 23. nov.

Danes je bila zeleno-bela garda mesta Maribor, imenovana „Schutzwehr“, razorožena. To delo so opravili naši vrli jugoslovanski junaki s tako preciznostjo in tako spretno, da se Nemci niti mnogo braniti niso mogli. Samo v „Mellinghofu“ so se zeleno-beli nekoliko upirali. Ranjena sta samo dva Nemca. V mestu je popolen mir. Naše vojaštvo je zasedlo dravsko vojašnico ter zastražilo vse urade, med temi tudi magistrat. Delavstvo je mirno. Naznanilo je poklonilno deputacijo k generalu Maistru. Po ulicah je veselo razpoloženje. Glasijo se slovenske, hrvatske, srbske in češke pesmi. Hvala bratom Srbom, Hrvatom in Čehom za sodelovanje pri velikem delu! General Maister je danes dal nabiti po Mariboru naslednji oklic:

Meščani in delavci!

Mestno »Schutzwehr« sem radi njenega nepostavnega in občenevarnega početja razpustil; njeno razoroženje je v teku.

Meščani in delavci!

»Schutzwehr« mesta Maribor je obstojala večinoma žal iz takih elementov, da nisem zamogel več zaupati tej naredbi Vašega blaga in življenja. Na straži stoječi udje mesne »Schutzwehr« so sami plenili, ropali, streljali na ljudi in so tako tvorili ne več »Schutzwehr«, temveč deloma drhal, ki se je moramo bati.

Od udov mestne »Schutzwehr« storjene zločine bom objavil v listu »Marburger Zeitung«.

Na to veliko in nevarno napako sem opetovano opozoril zastopnike mestne občine, toda naletel sem pri tem vselej le na gluha ušesa. Razen tega sem danes izvedel iz zanesljivega vira, da mestna »Schutzwehr« proti dogovoru in v rušenju vsake vojaške podrejenosti namerava napasti moje čete in vzeti uplívne jugoslovanske osebe za talce. Zato sem to ukrenil in zapovem:

Državno orožje vsake vrste, municijo, opravo in monture morajo pripadniki mestne »Schutzwehr« do 12. ure opoldne oddati in sicer ti, ki so na severnem bregu Drave, v domobranski vojašnici, oni na južnem bregu Drave v topničarski vojašnici.

Udom mestne »Schutzwehr« izpostavljene legitimacije nimajo nobene veljave več.

Pripadniki bivše »Schutzwehr« so po oddaji navedenih predmetov prosti in se morejo v Mariboru posvetiti svojemu civilnemu poklicu, če se pokorijo mojim naredbam in so rojeni Mariboržani. Udje mesne »Schutzwehr«, ki niso Mariboržani, morajo še danes pred mrakom zapustiti mesto.

Jugoslovani, ki niso Mariboržani, a so pripadali mestni »Schutzwehr«, se morajo do 12. ure opoldne zglasiti v domobranski vojašnici, da dobijo izkaznice. Z udi bivše »Schutzwehr«, ki se

temu povelju ne pokorijo brezpogojno, se bo stopajajo kot z uporniki.

Vrhutega morajo vsi prebivalci mesta Maribor državno orožje in municijo oddati, na južnem bregu Drave v topničarski vojašnici, na severnem bregu Drave v domobranski vojašnici. Od 12. ure opoldne naprej bodo hodile živahno obhodne straže (patrole) ter od sumljivih zahtevale, da se izkažejo. Pri strankah in v hišah, v katerih se, kakor se domneva, hrani orožje in municija, bom odredil hišne preiskave.

Tega pa nisem ukrenil zoper Vas in ne zoper mesto Maribor, marveč storim le to, kar sem pri nastopu svoje službe obljubil: skrbeti za mir in red, za varnost Vašega življenja in blaga, in hočem ter bom držal svojo obljubo.

Politična uredba mesta Maribor se s tem ne dotakne na noben način, mestni upravitelji ostanejo na svojem mestu. Danes ob 12. uri opoldne naprej smejo nositi vojaško uniformo samo moje čete, osebe vodstva vojaškega transporta, osebe sanitete; osebe teh zadnjih dveh skupin morajo imeti izkaznice.

Meščani in delavci!

Ne bojte se in imejte mirno kri! Moje čete so danes tako močne, da mi je lahko brez druge pomoči vzdržati red. Po moči bom skušal Vaš trdi položaj v zadnjih treh utkih sedanjega težkega časa zboljšati. Dokler mojim naredbam ne nasprotujete, ste pod mojim osebnim varstvom, in bom vsako Vam prizadeto krivico najostreje kaznoval. Nasprotno pa Vas svarim pred vsako nepremišljenostjo, da se zabrani razglasitev prekega sode. Jaz in moji častniki smo odločni in močni dovolj, z našimi vrlimi četami zadušiti vsak upor, če je potrebno, z najostrejšo silo.

Maribor, dne 23. novembra 1918.

General Maister,

vojaški poveljnik in od slovenskega Narodnega sveta in od mariborske mestne občine pooblaščen poveljnik vseh brambnih čet v Mariboru.

pozdravnim govorom so se pripeljali z avtomobilom 4 srbski častniki, katere so manifestanti viharno pozdravljali. Nato so govorili: srbski nadporočnik, poverjenik dr. Verstovšek, dr. Medved, dr. Ravnik in župan Thaler. Radi pomanjkanja prostora nam je nemogoče danes vsaj kratko opisati jedro teh navdušenih in z velikanskimi ovacijami sprejetih govorov. Omenjamo samo za št. Ilij velevažno izjavo poverjenika dr. Verstovška, da bo Narodna vlada kmalu odredila, da se Südmärkini in Heimstatovi naseljenci, ki bi bili radi s silo napravili nemški koridor od Spielfelda do Maribora, zakonito razlastijo. Ta posestva morajo priti v roke Slovencem. Tej izjavi je sledilo več minut trajajoče navdušeno vsklikanje in ploskanje. Vsa slavnost se je izvršila v redu in miru. Südmärkovci so grozili, a so se korajžno skrili v svoje brloge. Ta praznik nam ostane za vedno v neizbrisnem spominu.

Dosti je!

Zagrebske »Male novine« priobčujejo pod gornjim naslovom članek, ki se nam vidi važen dovolj, da ponatisnemo iz njega glavne misli, ker velja, odkrito povedano, v marsikaterem oziru tudi za nas:

Mesto, da v dnevih velikega vstajenja prožimo drug drugemu roke in se ujedimo za daljne borbe, ne — mi ne občulimo veselja, ampak bes in v tem histeričnem besu plujemo drug drugemu v lice.

Ali je to veselje vstajenja, da se vračamo nazaj v svoje grobove in vlačimo iz njih vso gnilobo in smrad? Ali je to ozdravljenje, da iščemo stare gnojne in kužne cape, ki smo jih nosili nekdanj ter jih molimo drug drugemu pod nos?

Grešili smo vsi, ker smo morali grešiti, in samo oni, ki je brez greha, naj vzdigne prvi kamen. A oni, ki so ostali povsem čisti in neomadeževani — so v grobovih. To so naši mučeniki, ki so dali življenje za svoje prepričanje. Mi, ki smo ostali živi, smo napravili kompromis že samo s tem, ker smo ostali živi. Nekateri so prestali velike skušnje, drugim so bile prizanesene. Ali morejo zato, ker so se spretno izognili tem skušnjam, da so se ponesli dostojnejše? Kdor ni bil sam heroj, nima pravice, da bi zahteval herojstva od drugih. A naši heroji se nahajajo pod zemljo. Kdo sme očitati svoje osebno trpljenje iz časa, ko je bilo na stotisoče ljudi obsojenih na smrt? Ves narod je bil kot sužej pripet na mučilnico, celemu narodu so pljuvali v obraz, a nedostojno je bilo za njega samo, da se ni mogel braniti. Peter je potegnil meč, da oslobodi Kristusa, junaki so prišli, da rešijo mučene sužnje.

Znamo, da je bilo zloincev in rabeljskih pomočnikov, a ti dobijo svoje plačilo, ker narodni pravici se ne izogne nihče. Oni pa, ki so grešili proti volji, to je bila velika večina, naj se sedaj operejo od greha ter prekrizajo s svetim narodnim duhom. Ker, ne gre se zato, kakšen je kdo bil dosedaj, ampak zato, kakšen bo zanj naprej. Vredni pa postanemo šele s tekmovanjem in žrtvovanjem za dovršenje velikega narodnega dela. Danes je vsakomur dana svoboda in možnost, da dela za narod. Ni treba nič več tajiti in skrivati. Izgovorov in opravičevanj danes ni. Ali srbski junaki, ki so štiri leta krvaveli in trpeli v raznih ujetniških taborih, danes razpravljajo? Ali ne hite mimo svojih domov in družin, da ne krenejo niti z glavo ter hite tja, kjer treba še izgraditi že dogotovljeno poslopje?

Praznik obmejnih Slovencev

v št. Iliju se je včeraj obnesel nadvse sijajno. Udeležilo se je manifestacije kljub mrzlemu vremenu nad 3000 oseb. Zastopane so bile vse obmejne občine. V velikem številu (nad 40) so prišli Slovenci iz Spielfelda. Iz Maribora je vozil na slavnost poseben vlak. Mariborske goste je na kolodvoru pozdravilo odposlanstvo krajevne NS., gg. Frajham in Geršak. Odgovoril je poverjenik dr. Verstovšek. — Z godbo in jezdecami na čelu smo odkorakali proti vasi. Št. Ilij je bil ves v zastavah. Nemški napisi so izginili skoro vsi. Celo nemška šola ga je odstranila. Vas sama je bila vsa v cvetju in trobojnih barvah. Po zahvalni

pesmi je v cerkvi zadonela veličastno naša himna »Lepa naša domovina«. Tritisočglava množica v cerkvi in zunaj cerkve se je zedinila v en sam velik pevski zbor. To je bil nepopisno veličasten prizor. Po službi božji se je razvil velik spreved. Po državni cesti smo korakali v smeri iz Spielfelda mimo nemške šole in Südmärkhofa pred Slovenski dom. Na čelu spreveda so korakali jezdec, nato otroci z zastavami, nato godba, pevski zbori, moški, katerih je bilo gotovo 1500, Narodni svet s poverjenikom dr. Verstovškom in zastopniki jugoslovanskega častniškega zbora, nato pa ženstvo. Zborovali smo na prestem. Slavnost je otvoril domači župnik g. Vračko. Pozdravil je zbrano ljudsko množico in zastopnike raznih korporacij. Povdarjal je: Ruski Port Artur je padel, a slovenski Port Artur še stoji in bo stal na veke! Med njegovim

Medtem pa, ko hodijo srbski vojaki tja, kamur bi bila naša dolžnost, da gremo mi, napolnujemo stolpe svojih časopisov s praznimi prepričanostmi ter tratimo čas in od samega brezdelja najdemo danes brezpotrebni povod za prepire, nasedivši tako onim, ki skušajo znesti prepir v naše vrste.

Nepoboljšljivi.

»Grazer Tagblatt« od minulega petka priobčuje iz Trsta dopis, v katerem se čudno meša resnica z izmišljotino. Ne zanima nas, kako nemški listi informirajo svoje čitatelje o razmerah v po Italijanih zasedenih krajih, toda potrebno se nam zdi, da primerno zavrujemo sledeči odstavek: »Pokazalo se je, da Jugoslovani za lastno državo, ki je prišla njim samim prehitro, še niso zreli. Hoteli so, da bodo takoj in na vse strani samostojni, kar se jim je mnogokje in to posebno pri železnici, popolnoma ponesrečilo. Morali so zato proti svoji volji prositi nemške uradnike, naj ostanejo v službi. Prvi dan odrejen slovenski službeni jezik se je moral preklicati in za prehodni čas zopet uvesti nemški službeni. Posebno manjka Slovincem popolnoma železniških tehnikov in v kolikor niso mogli uloviti par čeških inženirjev, morajo tudi tu pomagati Nemci. To so morali Slovinci privoliti, da ne bi doživeli pred celim svetom fiasko.«

»Grazer Tagblatt« zahteva konečno, da se nemški uslužbenci takoj odtegnejo iz slovenskega ozemlja. Ako nastanejo vsled tega za Slovence zadrege, to Nemcev ne sme brigati.

Tem strapenim izvajanjem nemškega lista pa imamo pripomniti sledeče: Ako nimamo povsod na razpolago svojih ljudi, da bi zasedli vsa mesta, ki so jih dosedaj zavzemali Nemci, je razlog v tem, da so naše ljudi raztepli na vse strani in tu preteče seveda precej časa, predno se zberejo vsi ti raztreseni člani v domovini. Ako pa vzlic temu še nimamo dovolj ljudi, da bi takoj zasedli vsa mesta, ki bodo izpraznjena vsled nemških uslužbenec; ako se je nemške železničarje prosilo, naj ostanejo na svojih mestih, dokler se ne spravi domov armade iz bojišč, je bilo to ravnotako v nemškem, kakor jugoslovanskem interesu. Še večjo korist pa so imeli Nemci, nego mi. Saj so bili Nemci za svoje delo dobro plačani.

Kako zavija »G. T.«, se razvidi tudi iz trditve, da je zopet preklicana naredba glede slovenskega uradnega jezika. To je navadna tevtonska laž. Poverjenik za promet je odredil, da ima biti uradni jezik pri železnicah slovenski, a v jezikovno mešanih krajih naj se za enkrat potrpi. To slednje seveda z ozirom na nemške uradnike in uslužbence. Kakor povsodi pa hočejo Nemci tudi tu postaviti resnico na glavo.

Naravnost smešen pa je poziv, naj nemški uradniki takoj zapuste slovensko ozemlje in graški tevton si še celo domišljuje, da nam store s tem nekaj hudega. Nasprotno! Mi pozivljamo vse one nemške železniške in druge nemške uradnike, ki se ne počutijo med nami srečne, naj čimprej gredo tja, kamor jih vleče srce. Mi si že uredimo svojo državo sami, brez njih in njim želimo: Srečno pot!

Politične vesti.

Bodimo mirni, ne izzivajmo! Nevarnost za Maribor je odstranjena. Bodimo mirni. Ne izzivajmo z nepotrebnimi besedami nemške meščane in delavce. Mir in red je sedaj prvo!

Vsi Mariborčani znajo slovenski! Minulo soboto so naši jugoslovanski vojaki vršili po mariborskih hišah preiskave po orožju. Naši fantje so se pri tem zelo čudili, da so naenkrat povsodi znali slovenski! Imajo pa posebne talente naši Mariborčani! Pripomnimo, da se je našlo po preiskanih hišah, mnogo orožja in celo ročnih granat.

Kazen božja. Znano je, da je »Marburger Zeitung« vliila na Srbe cele golide smradu. Sedaj jo je doletela zaslužena kazen: Njene prostore in tiskarno stražijo — srbski vojaki!

Nepoboljšljiva je »Marburger Zeitung.« Ne more in ne more prenehati s svojim hujskanjem. Dne 21. t. m. priobčuje to hujskajoče glasilo faliranih mariborskih vsenemcev članek, v katerem na prav nesramen način hujska in laže, kako veliko razburjenje vlada v Ljubljani radi prodiranja Lahov po našem ozemlju. Da mi na nasilstva, ki jih uganjajo Italijani na našem ljudstvu na Goriskem, v Trstu, Istri in Dalmaciji, ne smemo molčati, je umevno, a da bi mi bili radi tega razburjeni, vedo pač le v »M. Z.« Sicer pa nas pusti vse to popolnoma hladno, ker vemo, da bodo Italijani šli

še mnogo hitreje nazaj, nego gredo naprej. Zanimivo je pa, da hoče izjavo NS, da se hoče Slovence odtrgati od države, ki ji pripadajo po lastni volji in čustvih, uporabiti tudi na nemška mesta Maribor, Celje in Ptuj, ki pripadajo po svojem mišljenju in čustvovanju k Nemški Avstriji. Nemško trobilo pač ne bo nikdar razumelo, da je dva več kot eden in da se morajo narodne manjšine, ki so v zaključenih ozemljih tujega naroda, ukloniti večini in ne narobe.

Strah pred slovenščino. Ko je v soboto general Maister dal po mestnih voglih prilepiti lepake, da je mestna garda razpuščena, v slovenskem in nemškem jeziku, je bilo mestnim mogotcem slovensko besedilo najbolj napoti. V nedeljo so čez slovenski oklic že prilepili drugi nemški lepak, da bi slovenski okoličani ne videli v mestu slovenskega lepaka. Vse nič ne bo pomagalo. Slovinci hočemo gospodariti na lastnih tleh.

Dve žrtvi. Nadporočnik Gugel od zeleno-belih se je branil razoroženja. Dobil je strel. Leži ranjen v bolnišnici. Sin stolarja Lierzerja se je tudi branil razoroženja in je ranjen.

Shoda v Kamnici in v Selnici ob Dravi sta se vršila ob izvanredno velikem obisku. Prof. Voglar in dr. Koderman sta v poljudnih govorih ljudem pojasnila svetovni politični položaj, govorila o mejah jugoslovanske države in o potrebi, da je treba to mlado državo podpirati s tem, da stojijo naši vojaki na straži proti oholemu Nemcu in skrbe doma za red in mir, domačim pa skrbe za prehrano svojih vojakov in domačega delavstva. Čez mejo pa itak ne gre nobeno zrno.

Shodi. Prihodnje nedeljo, dne 1. decembra se bo vršilo zopet več shodov. Na Muhi ob koroški železnici govorita člana NS dr. Koderman in nadučitelj Hren, pri Mariji Snežni urednik Žebot. Druge shode naznanimo v Slov. Gosp.

Angleži na poti skozi Maribor. V soboto dne 23. nov., ob desetih predpoldne, je prispela iz Dunaja v Maribor družba angleških častnikov in civilnih gospodov, ki so bili internirani v raznih krajih bivše Avstrije. Gospode je pozdravil na kolodvoru odposlanstvo NS v Mariboru. Gospodje, ki so bili jako dobro poučeni o naših razmerah, so se odpeljali ob 1/2 12. uri proti jugu. Na njih željo se jim je izročila slovenska trobojnica, ki so jo razobesili v vlaku.

V Spielfeldu je v četrtek popoldne napadla nemška kolodvorska straža naše fante iz ljutomerskega okraja, ki so se peljali v Maribor, da bi se javili k vojakom. Prepovedala jim je slovensko petje in ker se naši fantje niso pokorili temu neutemeljenemu ukazu, jih je straža dejansko napadla s puškinimi kopiti in bajoneti. Da straža ni streljala, se je zahvaliti samo pomirjajočemu posredovanju nekaterih gospodov. Ako bi slovenski fantje bili oboroženi, bi se spielfeldski nemški straži zaradi njenega izzivajočega nastopa slabo godilo.

Jugoslovanske čete zasedle Borovlje in Spodnji Dravograd. Dne 21. novembra so jugoslovanske čete zasedle Borovlje in Spodnji Dravograd. Do neñirov ni prišlo.

Srbi v Strigovi. V Štrigovo, dve uri od Ljutomeru v Medmurju je prišel oddelek srbski čet, ki skrbi za red in mir.

Velikost češke-slovaške ljudovlade. Češko slovaška ljudovlada bo obsegala Češko, Moravsko, Šlezijo in 18 slovaških komitatov na Ogrskem, to je približno ena četrtina Ogrske. Površina nove češko-slovaške ljudovlade bo znašala 142.000 štirijaških km in bo štela 14 milijonov prebivalcev. — Vrednost državnih posestev znaša pol milijarde K, ki so sedaj last nove države.

Italijani zasedli Solnograd. V Solnograd je dne 22. nov. došlo nekaj italijanskih častnikov, da naznanijo solnograškemu mestnemu svetu, da bodo Italijani zasedli mesto Solnograd.

Ententin ultimatum Rusiji. Ententa bo te dni odposlala ultimatum boljševiški vladi v Moskvi, v katerem bo zahtevala odstop sedanje boljševiške vlade na Ruskem.

Nemci izpraznili zasedeno ozemlje. Nemške čete so že izpraznile zasedeno ozemlje Belgije in Francije. Belgijski kralj se že nahaja v glavnem mestu Bruselj. Nemške čete so že tudi večinoma izpraznile Alzacijo in Loreno. Le v Loreni se še nahaja nekaj nemških čet.

Iščejo se posnemovalci. Nadvojvoda Jožef, bivši feldmaršal avstro-ogrške armade, ki je prisegel na novo ogrsko ustavo, odložil naslov nadvojvode ter si nadejal naslov Jožef habsburško-lotarinški, je dal ogrski ljudovladi velik del svojih obširnih posestev na razpolago z namenom, da se na njih naselijo vojni invalidi. Posnemanja vredno za take, ki bi od svojih preobširnih veleposestev lahko

utrpeli košček zemlje in jo podarili v prid vojnim invalidom!

Vse odstavljene vladarje na en otok. V nekaterih nemških listih se glede bodoče usode pre mnogih odstavljenih vladarjev in njih svojcev navetuje sledeče: Mnogobrojni odstavljeni vladarji in njih svojci in teh je na stotine, so sedaj brez vsakega posla in dela. Ker so bili dosedaj vajeni neomejeno vladati nad drugimi, se bodo v novi položaj le prav težko uživali ter bodo stalna nevarnost novim vladam, kajti imeli bodo prostega časa več kakor v izobilju. Umesno bi torej bilo, da bi se vse te odstavljene kronane glave in njih svjce poslalo na kak otok, kjer bi lahko mirno živeli, si iz svoje sredine izvolili morebiti še celo kakega »cesarja«, se radovali in obhajali med sebo ženitnine, a glavno bi bilo doseženo, odstranjena bi bila vsaka nevarnost za nove demokratske države.

Splošno razoroženje. Amerškemu senatu je bil predložen predlog predsednika Wilsona na evropske države radi splošnega razoroženja. Po le tem predlogu naj bi se vojna sila evropskih držav toliko na morju kakor na suhem znižala na 25% sedanjega mirovnega stanja.

Pred sklepom miru. Ameriški državni tajnik za zunanje zadeve Lansing je izjavil minuli ponedeljek v kongresu, da so zavezniki pripravljeni skleniti z Nemčijo začasen mir. Stalen mir pa bodo sklenili še le, ko bodo razmere v Nemčiji popolnoma urejene.

Ententa priznala jugoslovansko državo. Trst, 21. novembra. »Osservatore Triestino«, uradni list italijanske vlade, je objavil v svoji predvčerajšnji številki (št. 305 z dne 19. nov.) nastopno: Ententa je priznala jugoslovansko državo, njeno mornarico, njeno vojsko in njeno zastavo.

Wilson dosegel vse svoje cilje. Wilson pravi, da je Amerika dosegla vse svoje cilje, zaradi katerih je šla v svetovno vojno. Naloga Amerike je sedaj, da pomaga Evropi v obilni meri z živili.

280 ministrov v Avstro-Ogrski. Od leta 1848, odkar ima Avstro-Ogrska ustavo, torej v 53 letih, e imela Avstro-Ogrska zavsem 280 ministrov. A vsi ti ministri niso bili v stanu ozdraviti države, ki je začela hirati prav v onem letu, ko je dobila tako pomanjkljivo ustavo in ki je bila več ali manj samo na papirju.

30 milijonov človeških žrtev. Iz Dunaja se poroča, da je po zanesljivih cenitvah zahtevala sedanja svetovna vojna 30 milijonov človeških žrtev, kajti ob svoje življenje je prišlo v tej svetovni vojni okrog 30 milijonov oseb, število ranjenecv je pa trikrat večje.

Nočejo jih! Predarelska je proglasila svojo neodvisnost in obenem sklenila, da se pridruži Švicarski. Toda Švicarji izjavljajo, da ne marajo povečanja svoje države. Listi pišejo, da je večina švicarskega ljudstva proti vsakemu povečanju države. Ni nam zato — pravijo ti listi — da bi postali srednja ali velika država. Vojna je dokazala, da je ravno v naši mali državi naša moč.

Rumuni zasedli Bukovino. Po poročilih iz Dunaja so rumunske čete že zasedle vso Bukovino, torej tudi rusinske dele te dežele.

Stroški svetovne vojne. Finančni svet Združenih držav Severne Amerike je izračunal, da znašajo celokupni stroški vseh vojujočih se držav v tej svetovni vojni okrog 200 milijard dolarjev (1 dolar je 24 K). Od te svote je pokritih z vojnimi posojili okrog 150 milijard dolarjev.

Ven s slovenskimi napisi! Slovenski trgovci in obrtniki! Zganite se! Odstranite nemške napise in nadevajte jih s slovenskimi.

Slovenski napisi na dan! Pozivamo naše trgovce in obrtnike zlasti v Mariboru, da si napravijo slovenske napise. Svoje ljudi moramo takoj spoznati. Kdor ni z nami, ta je proti nam. Prebarvajte tudi nemške občinske napise! Znamenja našega suženjstva naj izginejo!

»Mariborski delavec« se imenuje nov slovenski list, ki izhaja kot dnevnik v Rabičevi tiskarni v Mariboru. List ima namen odtrgati slovenske delavce od nemških socialnih demokratov.

Socialdemokratski shod v Narodnem domu v Mariboru. Včeraj se je vršil v Narodnem domu v Mariboru shod, ki ga je sklicala jugoslovanska socialno-demokratska stranka. Predsadoval je prof. Favaj. Govoril je najprvo dr. Korun iz Ljubljane, ki je razvijal program jugoslovanske socialnodemokratske stranke. G. Kopač je istotako razpravljaval o nalogah socialno-demokratske stranke v jugosl. državi. Gg. Žebot in dr. Rosina sta g. Kopača interpelirala, kako stališče zavzema jugoslovanska socialna demokracija napram nemški socialni demokraciji v Mariboru. G. Kopač je odgovoril, da jugoslovanska socialnodemokratska stranka ni odgovorna za grehe nemških sodrugov v Mariboru.

Nemški socialni demokrati zahtevajo, da mora Maribor pripasti Nemški Avstriji, dočim zahteva jugoslovanska socialnodemokratska stranka, da mora Maribor pripasti Jugoslaviji, enako kakor Trst. Na izvajanja g. Kopača je repliciral dr. Rosina. Govorili so tudi g. Jarh kot zastopnik Zveze jugoslov. železničarjev, bivši minister dr. Žolgar, in predsednik Favaj. Zborovanje je bilo dobro obiskano in tuptam zelo burno.

Proti italijanskemu zasedenju naših krajev. NV je vložilo pri državah entente energičen protest proti zasedenju naših krajev od strani Lahov.

Intriganti na delu.

V noči od dne 21. na 22. t. m. so v Zagrebu razkrili zaroto bivših avstro ogrskih oficirjev, ki so hoteli odstraniti NV ter uvesti vojaško diktaturo. Določeno je bilo, da se izvrši prevrat dne 25. t. m. Hoteli so aretirati voditelje NS ter jih storiti neškodljive. V zaroto je zapletenih več višjih in nižjih častnikov, ki so se v zadnjem času odklovali kot izredno goreči propagatorji republikanske ideje. General Lipovščak, stotnik Valentekovič in več drugih zarotnikov so že pod ključem. V teku je natančna in obširna preiskava, ki pokaže, v koliko je ta zarota v zvezi z italijanskim prodiranjem v naših krajih in madžarskimi izzivanji, odnosno z dunajsko kamarilo in z italijansko-madžarskim sporazumom. Ker je preiskava še v teku, se za sedaj še ne morejo priobčiti nadaljne podrobnosti.

Srbski princ Aleksander bo proglašen za regenta?

Iz Zagreba javljajo, da bo princ Aleksander imenovan za regenta jugoslovanskih pokrajin. Ta sklep se je storil v seji NV v soboto. Izvoljen je poseben odbor 28 mož, ki naj izvede podrobnosti. Zastopnik SLS dr. Pogačnik je ugovarjal temu ukrepu in je v imenu svoje stranke priglasil svoj veto. Navzoč je bil tudi francoski general, ki je izjavil velike simpatije Francozov, Angležev in Amerikancev do Jugoslovanov.

Iz Ljubljane se poroča: Izbral se bo nekaj parlament ljudskih zastopnikov, ki bo določil konstituanto, katera bo izbrala monarhijo ali republiko. Sedanje regentstvo je samo začasno.

Francozi v Zagrebu.

Včeraj je prišlo v Zagreb 3000 Francozov, ki se sedaj pomikajo dalje proti severu.

Amerikanci in Angleži na Goriškem.

Po Goriškem, oziroma sploh po zasedenem ozemlju je videti mnogo ameriških, angleških in francoskih častnikov, kateri se vozijo po vaseh, ter tam poizvedujejo za mišljenje ljudstva. V Mavhinjah na Krasu so priredili občinarji dvema ameriškim častnikoma, ki sta se pripeljala v vas z avtomobilom, pristrčen sprejem. Razobesili so povsod jugoslovanske zastave, ljudstvo se je zbralo okoli gostov, ki sta povpraševala o vseh razmerah in o mišljenju ljudstva ter si vse natančno zabeležila. Ljudstvo jima je seveda odkrito in prosto izrazilo svoje mnenje glede Italijanov in izjavilo, da hoče živeti edino pod Jugoslavijo. Pri odhodu jima je poklonilo cvetja in trobojnico in gosta sta cvetje in trobojnico poljubila, kakor tudi deklet, katero jima je cvetje poklonilo, ter s klicem »Živela Jugoslavija«, odšla.

Ententine čete zasedejo Dunaj. Angleško časopisje priobčuje, da namerava ententa zasesti mesto Dunaj, kar se bo zgodilo v najkrajšem času. Kot vzrok se navaja sklep državnega sveta Nemške Avstrije, da hoče ententa z vsemi sredstvi zabraniti pridruženje Nemške Avstrije k Nemčiji. Ententine čete, ki bodo zasedle Dunaj in Budimpešto, so že določene in so že odpotovale.

Italijani zasedli Inomost.

Iz Dunaja se dne 20. novembra poroča, da so italijanske čete zasedle mesto Inomost. Proti zasedenju je ugovarjal državni urad za sunanje zadeve Nemške Avstrije.

Razdejanje mesta Reims.

Pariški list »Journal« poroča, da je 120.000 prebivalcev broječe mesto Reims, kjer so se krenali nekdanji francoski kralji, popolnoma razdejan. Ostalo ni ničesar, prav ničesar! Skozi 700 dni je padlo na mesto povprečno po 2000 granat na

dan, a bili so tudi dnevi, ko je padlo po 20.000 granat. Stroški izstreljenih granat znašajo 200 milijonov frankov, a škoda v mestu samem 800 milijonov frankov. Skupno znaša torej škoda samo v Reimsu 1 milijardo frankov.

Razpad »Velikonemške ljudovlade«. Berolinski listi pišejo, da se nahaja »Velikonemška republika« v razsulu, ker se odcepijo od nje porenski provinci Alzacija in Lorena, ki prideta pod Francijo, južne nemške dežele Bavarska, Badenska in Vittenberška, ki bodo tvorile federativno republiko ter končno Poznanjsko, ki bo pripadalo k poljskemu kraljestvu, in naposled se še tudi utegne odcepiti Saksonska.

Tedenske novice.

Škofijski uradni jezik, Slov. Bistrica ima čast, da je prva župnija, ki je razpisana od lavantinske škofije v slovenskem jeziku.

Imenovanja. Poverjeništvu za uk in bogočastje v Ljubljani je imenovalo g. dr. Skaberneta, bivšega ministerjalnega tajnika, začasno za upravnega gospodarskega poročevalca, dr. Stanko Majcena za koncipista in Našte Velikonjo za praktikanta, nadalje dr. Leopolda Poljanca za višjega šolskega nadzornika in istotako tudi dr. Grafenauerja.

Iz politične službe. Bivši vodja mariborskega okrajnega glavarstva, dr. Emil Krammer, je imenovan za vodjo okrajnega glavarstva v Voitsbergu, okrajni nadkomisar v Ljutomeru, dr. pl. Schönhofer, okrajni nadkomisar v Brezicah dr. Neuwirth in bivši vodja ekspoziture v Mozirju, dr. Michl so premeščeni v Gradec; okrajni komisar dr. Wessely v Ptuj je imenovan za Brück ob Muri in okrajni komisar dr. Schrey v Ptuj je pa premeščen v Lipnico.

Lepo bodočnost imajo bodoči slovenski inženirji, veletrgovci, veleobrtniki itd. Za ta poklic jih pripravljaja realka. Prvi razred slovenske realke se ustanovi še v decembru na slovenski gimnaziji v Mariboru, ako se oglasi dovolj učencev pri ravnatelju dr. Tomišniku v Mariboru. Vstopijo lahko v ta slovenski razred tudi učenci I. razreda nemške realke ali vojaške realke v Mariboru. Oglasiti se je takoj.

Iz Ptuj. Poziv staršem! Ako se javi zadostno število otrok za sl. par. I. gimn. raz. v Ptuj, se otvori še tekom dec. t. l. paralelka. NS v Ptuj poziva vsled tega, da se javijo učenci za to slov. par. v tajništvu NS v Ptuj (Minoritska hiša nasproti minoritske cerkve.) Sicer pa ostane začasen ustroj ptujске gimnazije nespremenjen in se zavod v teku tega šolskega leta gotovo ne razpusti.

Vojaška godba SHS strelskega polka št. 26 rabi godbenike. Javijo naj se v domobranski vojašnici.

Ravnateljstvo za pošte in železnice v Ljubljani. Ravnateljstvo za pošte in železnice za vse slovensko ozemlje se preseli iz Trsta v Ljubljano. Za novega poštnega ravnatelja v Ljubljani je imenovan poštni svetnik dr. Janko Debelak.

Srbsko-hrvatsko narečje. NV v Ljubljani, poverjeništvu za uk in bogočastje ustanovi učiteljske tečaje za priučitev srbsko-hrvatskega narečja. Organizacija teh tečajev se poveri gg. prof. dr. Hlešču, prof. Mazovcu in prof. Lokovšek. Poverjenik: dr. Verstovšek.

Odbor bivše podružnice društva avstrijskih živinozdravnikov sklicuje na dan 30. nov., ob 6. uri popoldne, sestanek vseh slovenskih živinozdravnikov Jugoslavije v hotelu Union (srebrna dvorana), v Ljubljani. Z ozirom na nujno obravnavo stanovskih in službenih zadev, je dolžnost vsakega slov. živinozdravnika, da se sestanka zanesljivo udeleži in svoje najbližje tovarise obvesti.

»Plačevanje davšin na Slovenskem Štajerskem«. Finančno deželno ravnateljstvo v Ljubljani je odredilo, da se davščine (direktni davki, pristojbine itd.) na Slovenskem Štajerskem nimajo več plačevati pri poštnih uradih s poštahranilničnimi položnicami, ampak do preklica v gotovini pri pristojnem davčnem uradu. Stranke se pozivljajo naj svoje davščine v redu poravnajo in se pri tem točno držijo priučujoče odredbe.

Poroka. V soboto, dne 23. t. m. sta bila v baziliki Matere Milosti v Mariboru poročena; g. Karel Kocmut, računski oficijal pri intendanci vojaškega poveljstva SHS za Spodnji Štajer, in gđc. učiteljica Olga Serajnik. Poročal je gimn. profesor in vojaški kurat Jan. Ev. Kociper, priči sta bila častnika 26. strelskega polka, gg. nadporočnik Fr. Luknar in poročnik dr. Maks Kovačič. Bilo srečno!

Vojaški vpoklici v Jugoslaviji. Iz Ljubljane se dne 20. novembra poroča, da je oddelek za narodno

brambo odredil takojšnjo mobilizacijo črnovojnikov. stoječe armade, aktivnega in rezervnega moštva letnikov 1899, 1898, 1897, 1896 in 1895. Kdor se ne bi odzval temu pozivu, bo v smislu vojaških zakonov strogo kaznovan.

Manifestacija v Št. Lovrencu nad Mariborom se vrši v nedeljo, dne 1. decembra ob 3. uri popoldne pri Skačju. Slovenci s Pohorja, pridite!

Za dijaško kuhinjo je daroval mladino ljub g. Leopold Petovar v Ivanjkovcih 400 K. V imenu učeče se mladine. Bog plati!

Menjalnica. Na mariborskem glavnem kolidvoru je vojaško poveljstvo ustanovilo menjalnico za tuj denar.

Kje so naši zvonovi? Menda nobena odredba prejšnje avstrijske vlade ni tako globoko ranila srca našega vernega naroda, kakor samo ona, s katero je bilo odrejeno rekviriranje zvonov naših cerkva. Sedaj je pa ugotovljeno, da se nahaja na tisoče naših zvonov v raznih vojaških skladiščih, kjer so bili shranjeni za vojaške namene. Odločno zahtevamo, da dobe naše zvonov oropane cerkve svoje zvonove, kolikor jih je še nepokvarjenih in nerazbitih, zopet vrnjene nazaj!

V ormoškem okraju so nekateri prenapelneži, ki so se vrnili od vojakov, prve dni meseca novembra zapeljali ljudi, da so oplenili trafiko Ide Martinc in trgovino Perko in Kveder v Ormožu ter trgovino Golenko pri Sv. Miklavžu. Pisali so tudi grozljivo pismo lastniku paromlina v Središču in skušali napasti njegov paromlin, kar pa se jim ni posrečilo. Na ta način je nad petdeset ljudi prišlo v sodno preiskavo in čaka krivce stroga kazen.

Ornig v sanatoriju. Bivši ptajski župan Ornig ni, kakor se nam je pomotoma poročalo, zbežal na svoje posestvo k Sv. Barbari, pač pa se nahaja v zdravilišču ali sanatoriju Lassnitzhöhe pri Gradcu, da si zdravi svoje izza zadržanih dni vsled razburjenja obolele živce.

Odvetnik dr. Josip Leskovar sprejme takoj pisarja na stroj in stenografa. Zglasiti se je v pisarni Koroška cesta št. 1.

V dragonski vojašnici v Mariboru se bodo tekoči teden in sicer od 1/2 3—4 ure popoldne oddajali dražbenim potom erarični konji. Oddaja eraričnih konj proti reverzu se vrši dnevno od 8—11 ure predpoldnem.

Dopisi.

Maribor. Mestni gospodarski urad odda trgovcem čebulo, katero bo oddajala tvrdka Himler v Cvetlični ulici, imenovana tvrdka prodaja tudi jabolka in sicer v zabojih, kg po 1 K 60 v, 1 K 30 vin. in mošančke po 1 K 50 vin. V četrtek dne 28. nov. in nadalje bo prodajal mestni gospodarski urad jajca, vložena v apno in sicer komad po 60 vin. Nastavljati se je odveč, ker so zaloge velike. Jajca se bodo prodajale v mestni prodajalni na Stolnem trgu.

Pobrežje pri Mariboru. Včeraj je bil pokopan g. Josip Pukl, gostilničar, mesar in posestnik. Bil je naš narodni nasprotnik. N. v m. p!

Šniklavž pri Hočah. Sv. Miklavža bomo letos radi Marijinega praznika obhajali 1. dec., ne 8. dec. Pridite!

Gornja Radgona. Preteklo nedeljo, 24. t. m. se je vršilo v Goraji Radgoni vrlo vspelo zborovanje, ki je bilo zelo dobro obiskano. Prvikrat se je mogel tak shod vršiti v soli. Otvoril je zborovanje novi g. šolski voditelj Mavrič s pristrčnim pozdravom na navzoče ter z nujnim opominom do staršev in gospodarjev, da posvečajo soli vso svojo skrb. Že s tem prvim svojim nastopom si je g. šolski voditelj pridobil srca tukajšnjih župljanov. Nato je sledil govor dr. Hohnjeca, v katerem nam je preljubljeni naš organizator z njemu lastno zgovornostjo v poljudni besedi naslikal postanek in razvoj naše že tako dolgo in vroče zaželjene Jugoslavije. Vsi navzoči so njegovim besedam z napeto pozornostjo sledili. K sklepu predlaga domači g. župnik resolucijo zoper nepravilno in nasilno postopanje Italijanov v zasedenem jugoslovanskem ozemlju, ki je bila z navdušenjem sprejeta. Zborovalno dvorano sta krasili sliki našega prvoboritelja in voditelja dr. Korošca in Wilsona. Tako je Gornja Radgona lepo in dostojno manifestirala za našo Jugoslavijo. Iskrena hvala g. govorniku dr. Hohnjecu!

Radenci. V nedeljo 24. nov. popoldne je bil pri nas podučni shod, ki ga je sklical Jakob Zemljič. Udeležba je bila ogromna. Tuli prekmurški Slovenci so prišli v obilnem številu. Govoril je podpredsednik NS za Štajersko, dr. Hohnjec. Posebno so bili ganjeni po navdušenih besedah g. govornika prekmurški Slovenci. Sprejela se je ostra resolucija proti nasilnemu in samovoljnemu postopanju Italijanov v jugoslovanskih krajih.

Podčetrtek. Preteklo nedeljo sta se vršili pri nas dve pomembni prireditvi. Po maši predpoldan se je vršil obči zbor posojilnice in proslavila desetletnica nje obstoja ter je g. Pušenjak orisal gospodarske razmere v preteklem desetletju ter zažrtal naloge gospodarskih organizacij za bodoče. Popoldan se je vršilo v gostilni Staroveški zborovanje, katero je sklical posl. dr. Jankovič. Prostori so bili nabito polni, zastopane so bile vse sosednje župnije. G. posl. dr. Jankovič je v lepem govoru orisal zedanjji položaj in opominjal naj ljudstvo v lastnem interesu uvažuje ukrepe nove vlade in stori vse, da se ohrani red in mir. Nadrevizor Vlad. Pušenjak je govoril o gospodarskem položaju in o nalogah, ki nas čakajo v bodočnosti. G. veleposestnik Kobi je pozival navzoče k vzajemnemu, skupnemu delu v prid Jugoslavije. Govoril je tudi domači g. župnik J. Bosina, ki je vodil zborovanje. Povski zbor je zapel mnogo naših narodnih pesmi in razvila se je po zborovanju neprisiljena domača zabava.

Kozje. V nedeljo, dne 10. novembra vršil se je popoldne ob 3. uri v gostilniških prostorih Iv. Kuželj od krajevnega odbora Nar. Vječa sklicani shod ob precejšnji udeležbi tržanov in kmetov iz okolice, da si je bil šele v zadnjem trenutku objavljen. Nastopili so kot govorniki dekan Marko Tomažič; obrazložil je vzroke propada avstro ogrske monarhije: nasilno, nepošteno in zahrbtno politiko, ki je v Avstriji izročila vladno oblast Nemcem, na Ogrskem pa Madžarom, da si sta oba naroda v veliki manjšini. Na zunaj in na videz proglasila je vlada svobodo in enakopravnost narodov, a vodila je upravo v škodo Slovanov, katere je zapostavljala povsod. S prikrejenim volilnim redom, s ščuvanjem enega naroda proti drugemu držala se je vlada Nemcev in Madžarov več desetletij; ko so se pa nemški narodi probudili, se zavedali svoje moči in jeli skupno nastopati, izsilila je nemško madžarska vlada vojno, da se silo zatre slovensko gibanje po kulturnem, gospodarskem in političnem združenju. Govornik slika preganjanja in zatiranja Slovanov in kako je ravno trpinčenje nas združilo vse brez razlike strank v eni misli in eni ideji, da se moramo iztrgati iz tega jarma za vsako ceno, in kako smo končno s pomočjo entente, sosebno Vilsona, izvojevali »Jugoslavijo«. Govornik navaja težko prehodne dobe in delo, ki nas čaka, razmotriva obširneje vprašanje prehrane in pozove končno vse, da se zavedajo zahtev časa in da vsakdo stori vse za vzdrževanje miru in reda. Okrajni sodnik Serbec obrazložil je težave, da se uredi novo državo Jugoslavijo, ter je na podlagi zgodovinskih slučajev utemeljil nujnost, da se vsi slovenski sloji in stanov: kmetovalci, delavci, uradniki in izobraženci sploh skupno in složno lotijo z vso vnašo in ljubeznijo velikega dela pri osnovanju in ureditvi Jugoslavije. Jurak je slikal na podlagi lastnih deživljajev rusko revolucijo ter način, na kateri so boljševiki najprej zatrli vso izobraženstvo, vso trgovino in obrt in uničili končno ves ruski narod, da se dolgo ne bo več mogel dvigniti. Zborovalci so poslušali z zanimanjem vsakega govornika. Končno je vse na shodu zbrano ljudstvo dalo duška svojem slavnostnemu razpolčenju in zacirile so po dvorani veličastne himne: »Lepa naša domovina«, »Hej Slovani« in »Slovenec sem«.

„Ob enajsti uri . . .“ Stvarna razmotriva je ob obletnici majniške deklaracije. Spisal Jošt Vrta, tiskal A. Slatnar v Kamniku, Cena 1 K. — Malokatero slovensko književno delo je imelo v pravkar minulih dneh srečo, da bi bilo odšlo nožu diktatorjev na e. kr. avstrijskih cenzurnih oblastih; neusmiljeno je mesaril ta nož v vrstah naših prosvetnih del, uprav za slovo nam je hotel ta nož prizadejati še neizmerno duševne in materijalne škode. Zdaj pa je ta nož odletel v nedogled, ni ga več! Tudi brošura „Ob enajsti uri . . .“ je doletela enaka usoda; spisana je bila v proslavo obletnice majniške deklaracije. A kakor so e. kr. oblasti zatrle slednji pojav evolucije v našem narodu za našo neodvisnost, enako so zatrle tiskano besedo. Brošura „Ob enajsti uri . . .“ se znanja naše jugoslovanske ljudstvo z vsem stvarnim gradivom, ki je eminentne važnosti za bodočnost Jugoslavije. V kratkih potezah je naslikal pisatelj: 1. obseg jugoslovanskega ozemlja, 2. število na njem danes naseljenega prebivalstva, 3. gospodarsko in kulturno vrednost Jugoslavije, 4. naloge, ki čakajo Jugoslovance v svoji neodvisni državi, 5. vzroke, ki so dovedli do naše ločitve od naših zatiralcev, 6. jeze in strah naših nasprotnikov in 7. glavni vzrok sedanjega svetovnega nesreče ter več drugega. Zaraditega ni čudo, da je avstrijsko-nemška oholost ni pustila na svetlo, a uprav zaradi tega jo našemu občinstvu zdaj tem topleje priporočamo. Brošura „Ob enajsti uri . . .“ naj bo vsakemu Jugoslovancu politični spremljevalec na poti skozi našo lepšo bodočnost in naj ne bo slovenske hiše, v kateri bi ne našli te dobre knjižice. Marsikaj v brošuri je postalo danes neaktualno, a uprav to je dotaz, da so minuli časi, ko je

bito se aktualno; knjiga „Ob enajsti uri . . .“ bodi zadnja priča našega mučeništva pod tuječim jarmom! Naroči in kupi se v Katoliški bukvarni in v Narodni tiskarni v Ljubljani.

Novi Akordi Razpis nagrad za najboljše skladbe! Z namenom, da se začne čimprej zopet z rednim izdajanjem glasbenega lista »Novi Akordi« in v izpodbudo glasbenega ustvarjenja razpisuje podpisano založništvo »Novih Akordov« štiri nagrade za najboljše skladbe in sicer: 1) za dvoročno klavirsko skladbo v znesku K 700 —, 2) za samo spev in klavir K 500 —, 3) za moški zbor K 400 —, 4) za mešan zbor K 400 —. Jugoslovanski skladatelji, ki se hočejo udeležiti tekme, naj določijo svoje dohro čitljive rokopise (z geslom in imenom ter naslovom skladateljevim v zaprtim kuvertu) najkasneje do 1. januarja 1919 uredništvu »Novih Akordov« (dr. Gojmir Krel) v Ljubljani Marije Terezije cesta št. 2/I. Vsak skladatelj lahko tekmuje s poljubnim številom skladb. Tekmovati morejo le izvirne skladbe, ki še niso bile nikjer objavljane. Tudi obdelave so izključene. Sicer je pa skladateljem na prosto dana vsebina, značaj, oblika in obseg. Vendar naj nobena kompozicija ne prekorači 12 strani v tisku in obliki »Novih Akordov«. Glede vsake vposlane skladbe si pridržuje založništvo, oziroma uredništvo »Novih Akordov« pravico, da jo objavi v listu proti plačilu običajnega (sedaj zdatno zvišanega) sotrudniškega honorarja. Isto velja tudi o skladbah, ki jim bo posebno, v ta namen sestavljeno razsodišče prisodilo nagrade. Avtorjem teh skladb pristoja razen nagrade še pravica do običajnega sotrudniškega honorarja. Srbskim vokalnim skladbam je podložiti tekst ne le v cirilici, temveč tudi v latinici. — Pri tem se opozarja, da se je prvotno določeni rok, t. j. 1. december 1918 podaljšal do 1. januarja 1919 radi splošno neugodnih razmer.

Marija, žalostna Matil. Premišljevanje in molitve. Spisal dr. Josip Hohnat, profesor bogoslovja v Mariboru. Mirno lahko trdimo, da tako popolnoma izvirnega molitvenika še Slovenci do sedaj nimamo kakor je ta. Pisatelj, neumorni organizator slovenskega ljudstva, se je v resnici potrudil podati svoji občini nekaj dobrega. Knjiga vsebuje v prvem delu osem obširnih premišljevanj o Žalostni Materi božji, kakršnih dosedaj še ni bilo v slovenski nabožni književnosti. Premišljevanjem sledi veliko števil zlatih pobožnosti v čast Žalostni Materi in v čast trpljenju Jezusovemu. Štiri sv. maše in zbirka sedem molitev in pobožnosti. Oh koncu je g. pisatelj še dodal razne molitve v boleznih, za bolnika, za umirajočega in za rajne. Novo knjigo prav tople priporočamo. Cena s poštnino vred K 6,50. Naroča se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Družbine bukvice za dekleta. Spisal Rožman Jožef, pokojni nadžupnik konjski. Ko so Marijine družbe bile pri nas še popolnoma nepoznane, je preblagi in goreči nadžupnik Rožman v Konjicah iste urejal že za vse stanovce. Za dekliško Marijino družbo je izdelal tudi poseben molitvenik, ki se odlikuje po krasnih naukah in izbranih molitvah za Marijine družbenice. Kot vnet dušni pastir je poznal srečo in potrebo Marijinih družbenic, zato je pa znal tudi pri sestavi molitvenika ubrati pravo struno. Knjižica se je družbenicam tako prikupila, da je doživela že 13. tatis. Ker so pošli zdaj vsi molitveniki za Marijine družbenice, zato tega posebno priporočamo. Gotovo ne bo nikomur žal, ki si ga bo naročil. Cena s poštnino vred 6 K. Naroča se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Posamezne številke „Slovenskega Gospodarja“ in „Straže“ stanejo od 1. oktobra naprej v razporodah 20 v, brez ozira na to, ali imajo 4 ali 8 strani!

Poročnik Gugel. Pri razoroženju mariborske mestne Schutzwehr dne 23. t. m. je bil nemški poročnik Gugel ustreljen. Takoj po tem odzalovalnja vrednem slučaju se je vojak, ki ga je ustrelil, in tri priče, ki so bili v neposredni bližini, zaslišali, istotako oba jugoslovanska častnika, ki sta bila pri razoroženju. Po soglasni izjavi se je dogodek vršil tako le: V sobo dravske vojašnice, koder sta bila nemški stotnik H. in poročnik Gugel, sta vstopila dva jugoslovanska častnika in pozivaloč se na povelje generalovo, zahtevala orožje, na kar je stotnik H. izročil samokres, poročnik Gugel pa bajonet. Jugoslovanski stotnik je zapuščajoč sobo rekel: »Ostanita lepo mirna, ne zgodi se vama prav nič žalega, počakajta tukaj do nadaljne odločitve! Ob enem sta se postavila pred durmi sobe dva vojaka z nasajenim bajonetom, da repretita vsak ubeg. Ko sta naša častnika odšla, je odprl poročnik Gugel dur in hotel iti ven, ne da bi rekel zakaj in čemu. Naša stražnika mu nastavita bajonet in eden, ki zna nemški mu reče, naj mirno notri ostane. Poročnik pa začne vohiti, češ, da mu nima ničesar zapovedovati, ker je z Trottel, Zottel, windischer Bauer, Hausbub. Naš stražnik ga opomni še drugič, naj bo miren in gre nazaj, toda brez uspeha. Poročnik je vpil le še huje. Še le, ko ga je tretjič zaman opomnil, naj ostane mirno v sobi, in je poročnik

le mislil skozi dur, je naš stražnik sprožil. — Nemški stotnik, ki je bil vsemu dogodku priča, se je izjavil, da mora žalibog sam priznati, da je poročnik Gugel provociral in deloma sam zakrivil nesrečo.

Odvetnik
dr. Karel Koderman
naznanja da zopet uraduje
v svoji pisarni v Mariboru
Tegethoff-ova cesta 30. 283

Razpisuje se
služba organista in cerkovnika
v Vuzenici. Ponudbe sprejema nadžupnijski urad
istotam. 264

✠
Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem, pretužno vest, da je naš iskreno ljubljani sin, brat, stric gospod

Janko Reich

narednik in poveljnik „Narodne straže“ v Šterntalu.
v torek, dne 12. t. m. podlegel ranam, katere je do bil kot branitelj taborišča roparskih napadov.
Pokopali smo ga pri Sv. Janžu na Dr. polju, kjer se je brala naša-raduščica.
298 Žalujoči ostali
Št. Janž, dne 12. nov. 1918

Zahvala.

Povodom briske izgube našega iskreno ljubivega sina brata, strica gospoda

Janko Reich

izrekamo tem potom svojo najprirodnejšo zahvalo za vse iskranost sožalje
Posebej se ho zahvaljajemo častit. ma g. župniku Škorjancu, g. kaplanu Fagaju, g. dr. Štubcu, Narodna mu svetu v Ptaju, častniškemu sboru narodne obrane, moštru, vsem oam ki so darovali krasne vence, terozim, ki so ga spremlili na sadajem potu
294 Žalajoči ostali
Št. Janž na Dravskem polju, 17. nov. 1918.

Zahvala.

Povodom prebriske izgube naše nepozabne ljubljene hčerke oaz. sestre

Marije Vernik

se prirodno zahvaljajemo za vse dokaze globokega sožalja, ki so se nam v tako obilni meri izkazali.
Globoko čutečo zahvalo torej izrekamo vsem, ki so nas tolažili med boleznijo, ki so spremljali našo Micižo na sadajem potu, zlasti t. g. dekana za njegovo tolažbo ob sarti in za vodstvo pogreba, g. kaplana Polaku za njegov tolažilni nagovor na grobu, družbenicam za njihovo tako obilno udeležbo in za njihove žalostinke, skratka sploh vsem, ki so nam pri tej težki izgubi na katerikoli način iskrali svoja sožalja.
Vsem spremljevalcem pogreba kakor tudi darovalcem vencev hščeri: Bog povrni!
Ob enem priporočamo drago ranjko v pobožnih molitvah in blag spomin!
Hoče, dne 19. nov. 1918.
273 Rodbina Vernik Anton

✠
Potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom znancom in prijateljem pretresajočo vest, da je naša ljubljena, nepozabna hčerka in čestra, gospodična učiteljica

NEŽIKA PIRC

po kratki in mukepolni bolezni, previdena s tolažbi sv. vere, petek dne 15. t. m. mirno v Gospodu zaspa.
Pogreb nepozabne rajnice se je vršil v noči tje, dne 17. t. m. ob pol. 4. uri popoldne. Izrekamo tem potom vsem, ki so jo v tako obilnem številu spremljali na sadajem potu in vsem darovalcem vencev najprirodnejšo zahvalo.
In Ti, ljuba Nežika, ki si si s svojim vzornim življenjem in s svojo blago, dobrosrčno sravjo osvobodila srca vseh, ki so Te poznali, ki si kot vzorna učiteljica v izpolnjevanju svojega poklica posebno v vojnem času morala prenašati obilo trpljenja, prosil za nas pri Bogu, da se zopet združimo s Teboj tam kjer se bomo točili več solc, kjer se nam ne bodo več trgala naša neizmerno žalosti polna srca.
Sr. maše zažalnice se bodo brale v več cerkvah.
Polkela, dne 17. nov. 1918.
591 Žalujoča rodbina Pirc.